

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy hasábol poszt szert 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többesrét
hirdetéseik alkalmán a legol-
csóbb árakat számoljuk fel.
Bélyegdíj minden kiállításra
tisztelet 30 kr.

„Nyitár”-ban megjelenés költsé-
mény minden poszt szert 30 kr.

Hirdetéseket felvételek a kiadós-
hivatalban, KUPÁNYI E. ügy-
nyomdájában, valamint KÖRÖSI
MAN E. köv. iróházában is.

Név nélkül vagy bementőlenni
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelmbe.

Kéziratok vissza nem
adatok.

Kossuth Lajos jegyzeteiből.

I.
Öt éves országgyűlés.
(Iratott 1872-ben az öt éves mandátum beho-
zatalának első kísérletéhez.)

A három éves országgyűléseket öt éve-
seké akarják tenni Magyarországon.

A nép befolyásának a törvényhozásra,
s a kormányzat ellenőrzésére e meggyerítés
omnibusz mozzanat az ország mostani helyze-
tében, az 1867-ki jogfeladással inaugurált vi-
szonyok közt.

Hadd gondolkozzam egy kissé a kérdés
felett írásban Réá érek.

Törvényhozási bölcselem s alkotmánytan
szempontjából, a három vagy öt év elméleti-
leg nem elvkerdes.

Az elvkerdes az, a mit Lieber tanár
kitűzött jeles munkájában: („Civil li-
berty and self government”) ek
kint fejezi ki: „Képviseleti törvényhozások
nem lehetnek igazán oly szervezetek, melyek al-
tal a közvélemény közakarattá válik, s nem is
tekinthetnek valódi képviselőtestületeknek,
ha tagjaik csakis mérsékelt rövid időszakra
nem választatnak.”

Ez axiomaszerű igazság. Ha a nép mér-
sékelt rövid időszakonként nem jelentheti
ki, hogy mihez köti bizalmát, s kire bizza
akarátának képviseletét? a képviselő rend-
szer nem egyéb mint hazugság.

Hanem a mi azt illeti, hogy mit kell a
mérsékelt rövid időszak (moderately short
period) alatt érteni, ugyancsak Liebernek ab-
ban is tökéletesen igaza van, hogy ezt nem
lehet abszolút módon megállapítani, olyan kér-
dés ez, melyet a minden mellettekintet nél-
küli becsületességnek (fairness), a gyako-
riatnak s a kor jellemének kell eldönteni.

En részéről még ott is, a hol nincs
megszokott gyakorlat, mely a kérdés felett
dönthetne, a három évet jobbnak tartanám
az öt évnél, mert öt év alatt sokkal inkább
változhatik a helyzet, ugy személyes, mint
tárgyalagos tekintetben, mint három év alatt,
sokkal inkább felvehetik magukat oly irány-
zatok s oly új kérdések, melyekre nézve tért
nyitni a népnek akarata nyilvánítására kép-
viseleti rendszer szükségéhez tartozik, mert
a képviselői rendszer nem lehet másként ér-
telmezni, mint úgy, hogy ez oly rendszer,
melynél a nép akarata szab irányt törvény-
hozásnak, kormányzatnak; ez az, a mit a ma-
gyar közjog azzal fejezett ki, hogy „se m-
it rólunk nekünk”, ez a lényeg, a többi mind,
a mi a parlamentáris eljárás technikájához
tartozhatik, alárendelt tekintet, melynek a lényeg
nem szabad alárendelni, már pedig tagadhatlan,
hogy ennek a lényegnek, melyet alkotmányos
erzelmű polgár semmi más tekintetnek alá nem
rendelhet, sokkal inkább megfelel a három év,
mint az öt, mely utóbbinak még azon hátránya
is megvan, hogy nagyon meglazítja annak a
függésnek köteleit, melyben a képviselőnek
a képviseltek iránt állami kell, s melynek meg-
lazítása annak teszi ki a nemzeteket, hogy
(a mint Verguianus híres mondata szól) a
alkotmány alkotmány szerűleg
ruinálta tük, végre pedig még azon ügy-
vitel könnyítési tekinteteket illetően is, me-
lyek a hosszabb időszak védelmére említett
szoktak, engem meggyőzött a tapasztalás,
hogy a három év minden tekintetben eléggé
megfelel azon temperamntumnak, melyet a
„mérsékelt rövid időszak” kifejez, a mit az
öt évről már csak azért is bajos állítani, mert
vagy a törvényhozási tuzás (over legislativ)
zürjébe vezet, a mi a nemzet életének min-
den mozzanatát megparagrafusozva a termé-
szetes szabad fejlődést bekökbá szorítja, vagy
pedig a felelősség időpontjának túl messzire
tolásával köteleességmulasztásra ösztöböz.

És hát a három évet minden körülmé-
nyek közt jobbnak tartom az öt évnél, de
mert a kettő közti választás nem foglial
magában abszolút elvkerdest, hát hajlandó va-
gyok azt mondani, hogy ha valahol a bu-
rasa áll az intézők előtt, ha vagy cha-
rta kell oktroyalni oly nép számára, mely
nem élt alkotmányos életet; — vagy nép-
képviselőnek alkotmányt kell szerkeszteni, s
ez nem látnék a ra elegendő okot, hogy meg-
huzassék a vészharang, ha azt látám, hogy
nem három, hanem öt évről akarják meg-
kezdeni a gyakorlatot.

Ande Magyarország nincs ebben a hely-
zetben; ott van gyakorlat, régebben az egyik
országgyűlés berekesztésétől a másiknak meg-
kezdéséig, újabb időben pedig a választások-
nak három évről három évre számított gyako-
riat, melyet a megszokottság, nemzeti
hagyomány jellegével, mondhatnám intéz-

vényes (institucionális) jellegével ruházott fel.
Bizony, mondom, kár, nagyon kár szükség
nélkül kioltogatni a nemzet lelkéből a pietást
az oly hagyományok iránt, melyek a haladó
kor keretébe is minden baj nélkül bele ille-
nek. Van ebben a pietásban valami, a mi er-
kölcsei értékkel bír, az ad tipust a nemzet jel-
lemének, mely jóvendőjének őrangyala. Ne
bántatók azt könnyelműen. Nagy volt az at-
alakítás, melyet mi 48-ban véghez vittünk,
ez átalakítás közben egy tollvonásunkba ke-
rült volna három év helyett ötöt írni abba a
törvénybe, mely a képviselői rendszernek
alaptörvénye Magyarországon; egy szó sem
emelkedett volna akkoron azon tollvonás elle-
de mi nem tettük, nem láttunk reá semmi
észszerű indokot, hogy megtegyük, s eltiltott
tőle a pietás, mely azt parancsolá, hogy csor-
bitatlanul adjuk át a nepek a közügyek inté-
zésére a befolyásnak azon alkotmányos jokat,
melyet akkorig a nemesség gyakorolt: Egy
kis pietás tán helyén volna a neknek hagyó-
mánya iránt, a kik azt az alaptörvényt meg-
alkoták, melyek az a gyűlést ott a Sándor-
utczában létét köszöbhetik.

Hanem van egy más tekintet is, mely
megérdemelne az óvatok körültekintést, mert
a hazafiság bölcseimére tartozik.

Nekem, valahányszor 1867-re gondolok,
mindig eszembe toiakodik Ennius ismeretes
epigrammja arról a bizonyos Fanniusról, a ki
luttában az üldözö ellenség előtt maga ölte
meg magát.

„Hastem dum fugeret se Fannius ipse
peremit.”

A magyar nemzetet ily Fanniust játszat-
tak 67-ben. Tudott egy ellenséges hajszárol,
mely állami önállóságot századok óta üldözé.
Hanem az önbizalom megfogyatkozásának egy
gyöngye percében azt mondák neki vezérei:
tudod-e, miként menekülsz meg hazád ön-
állóságának üldözéséről? Vgy, ha lemondasz róla,
ha feladod; öljük meg hazánk önállósá-
s biztosak leszünk, hogy az ellenség meg-
nem öli.

S a magyar nemzet megcsökekedte. Fan-
niussá lett. A jó Ennus azt kérdi: „Kérem!
nem örülte-e meghalni, hogy meg ne haj-
„hic-rogo-non-furor-est-ne-mo-
ri-are-mori?” Bzony „furor-est.” De
hat a magyar nemzet alkotmányos módszer-
séggel bele vaczkolódott-e „furor” álom-
jába.

Hanem bármi véleményem legyen is
valaki akar velt czelszerűség, akár velt op-
por-unizmus szempontjából Magyarország álla-
mi önállóságának feiadása felől, az bajos volna
tagadásba vennie, hogy minei töböt veszített
önccziasságából a magyar haza, annál kívá-
natosabb, hogy a közszellem, tehát (ami en-
nek kufjeje) a közügyek iránti érdeklődés
necsak feltartassék, hanem minden kitehető
módoi apoltassék, élesztessék is, mert csak
ily lehetne valóságos fejlesztési a provinciális
alkotmányosságunk azt az Észau-fele leucse
pépjét, melyet a magyar haza ezer éves örök-
sége eladott, csak így lehetne reményelni,
hogy a nemzeti közszellem ébersege őrt álland,
nehogy a birodalmi egységnek mindent hátré-
be szorítani törekvő tekintete a magyar haza
szoros értelemben vett belügyeinek idomita-
sára is mérvadó befolyást gyakorolhasson, s
nehogy az állami önállós feladása siklóvá si-
mittathassék, melyen a nemzet új meg új kö-
zösségi függéseibe, érdekeinek új meg új alá-
rendeltseibe sikamiaszthatik.

Deák Ferencz még azon reményvel is
biztatgatta a nemzetet, s nyugasztogatta a
töprengő kisbíróit saját becsületes kebelében,
hogy az állami önállós feladásának árán a
nemzet alapra tett szert, melyen az elvesztet-
teket is vissza lehetett szereznie. Kétségte-
len dolog, hogy ha ez a remény nem ábránd,
csakis a közszellem éberszete által valósul-
hatna; hanem ezt most nem veszem számi-
tásba, mert a hatalomra vergődött párt jonak
hirdeti azt a jogfeladást (hiszi vagy nem hiszi
az mindegy, mondja, valija, hirdeti), de hát
ők is magyarok, s mert azok, feiteszem rójuk,
hogy ők is valóságosnak kívánják az alkotma-
nyos életet, ők sem óhajtkák, hogy a haza
mind több meg több függésbe sikamiaszassék,
több meg több érdekelődésbe sodortassék,
s ha többre nem is, de legalább a provinciális
természeti belügyek rendezése körül az
idegen érdekek befolyásának alá nem rendelt
önállósra ők is becsét helyeznek, s mert ma-
gyarok lévén, ennyit nem lehet rójuk fel nem
tennem: nem gondolhatom, hogy a közszellem
éber tartását ők is ne tartassák kívánatosnak,
szükségesnek.

Es itt áll elő azon tekintet, melyet a
hazafiság bölcseimre vágnak tartok, az a
tekintet, mely a három vagy öt év kérdését
oly komplex kérdéssé fokozza, melynek el-
döntése a nemzet életébe belevág; nem izolált

feladat az, hanem oly kérdés, melyet a hely-
zet komplexumának tekintetbe vételével kell
megítélni.

Kossuth.

(Folyt. köv.)

— A kolera. A karácsonyi ünnepek egy
szomorú vendéggel köszöntöttek be: a kolera
kötött a monarchia területén is, Triest-
ben. Velenczéből csempésztek be onnan,
a mint általában az osztrák kormány az olasz
határon igen későn fogatosította a szigorubb
elzárkózást. Velenczében és vidék-
kén már hetek óta pusztit a ko-
lera. Az olasz hatóságok azt titkolták, mert
nem akarták Velenczétől elriasztani az idege-
neket, kik a téli hónapokban nagyobb szá-
mú szokták fölkeresni a laguna-várost, hol
különbön most majdnem oly nagy a hideg,
mint akkor Budapesten. Velencze jóformán az
idegenekből él s ezek elmaradása az ottani
lakosságra nagy csapás. E miatt titkolták a
kolera-t, s az osztrák kormány csak most lé-
pette eltebe a határon a vesztegzárat, midőn
a kolera már Triestben van. Az uralgó
nagy hideg nem alkalmas a kolera nagyobb
elterjedésére, a tavaszi napok beálltával azon-
ban, fájdalom, a járvány nagyobb elterjedésé-
től tarthatunk.

A forrongó Balkán.

A bolgár önkéntesek, a kik legutóbb
szerb területre börtötek, 2000-en voltak; át
lepték a Jeleznica folyócskát és fosztogatva
vonultak Vranja fele.

E hó 22-én delután az önkéntesek ösz-
szetköztek a Vlassina-hadosztály egy fel-
zaszóalójával a második tartalékból és heves
ütközet után, számos halott hátrahagyásával,
visszavonultak.

A Vlassina-hadosztály parancsnoka ü-
ldöztette a fosztogatókat. 22-én reggel bolgár
lovasság hatolt Zerev-Doiba, Sukamest köze-
lében, de rövid catarozas után visszavertett,
három sebesültet és egy foglyot hagyva hátra.
23-án reggel a fosztogatók Nearatánál és Kri-
vofejánál teljesen szétugrasztattak és ezuttal
7 bolgár katona ejtetett foglyul.

A Küstendil-kerületben fekvő Izvor-had-
test parancsnokának december 23-áról keit
távirata jelenti: A szerbek esti négy óraker
tetemes hadcsapattal megtámadták Novoseo
és Krivafer falvakat. Az ütközet egész 1/2 8
óráig folyton tartott. A bolgárok heves elieut
állást taussítottak.

Szóli a ünnepekben fel van lobogóva.
Sándor fejedelem a haragok zugása közben
erkezett a város bejáratánál felállított diadal-
kapu elé, hol a prefectus, a közsegntanás tag-
jai, a testületlek és nagy-zamu közönség fog-
adta lelkes tüntetéssel.

A nők virágkoszorukat nyújtottak át a
fejedelemnek.

A közsegntanás elnöke üdvözöl beszéde-
ben kifejezést adott a lakosság csodalatának
a hadsereg és hódolatának a fejedelem iránt.
Ezután a fejedelem a székesegyházba ment,
hol a miniszterek, a papság és a filippopoli
püspök által fogadtatott.

Az ünnepek háladó istenitisztele-
t után a fejedelem a csapatok éien a fejedelmi
palota előtt levő tere vonult, hol a csapatok
ellépnek előtte.

A szerb csapatok elhagyták Bulgária
területét, mire a bolgár csapatok azonnal ut-
nok nyomultak és az egész bregovi és adiebi
területet és a Timok partját megszállották,
mi által megsértettek a fegyverszünetre vo-
natkozó egyezmény azon pontját, hogy a ki-
írtított területeket a nemzeti csapatoknak csak
öt nap múlva szabad megszállniok. A szerb
kormány a Timok-hadsereg parancsnoka által
bejelentett sérelmeket illetékes helyen elő-
terjesztette, egyuttal tiltakozván a sérelmek
ellen.

Sándor fejedelem f. hó 18-iki távirata
következtében, melyben a fejedelem, tekintet-
tel a háboru által Bulgáriára nézve alkotott
helyzetre, biztosítékot kíván, a porta körlevelet
intézett a hatalmasságokhoz, melyben szó-
nyegre hozza azt a kérdést, hogy Szerbia
hadikárpótlást fizessen Bul-
gáriának. Egyetértvén a fejedelem jogos
megjegyzéseivel, kinek ugyanily válasz ada-
tott, vegül kéri a porta a hatalmasságokat,
hogy feleljenek meg f. hó 13-iki körlevelében
nyilvánított kérésének.

— Külföldi hírek. A „Pol. Corr.” jelenti
Londonból, hogy Gladstone a király-
nő hehez intézett levelében külön
irlandiparlamentet ajánlott.
Ezrel a levellel külön minisztertanács foglal-
koszott, a mely alkalommal Churchill és Ash-
burne engedékeny politika mellett nyilatkoz-
tak, Salisbury elnöben főtétlenül ellenezte s
külön irlandi parlamentet. A minisztertanács
elhatározta, hogy jan. 21-re hívja össze a par-

lamentet, azonnal napirendre hozza ezt a tár-
gyat és felveti a bizalmi kérdést. Ha Parnoll
hívei és a liberálisok ellenében kisebbségben
maradának a conservatívek, a kabinet új vá-
lasztás útján hiyakozni fog az országra. — A
Tonking-gy. Páris, decs. 24. A kamara
a kormány által a tonkingi költségekre kért
összes hiteleket megszavazta 274 szavazattal
270 ellenében. Midőn kihirdetették a szava-
zás eredménye, mely szerint a kormány négy
szónyi többséget kapott, a kamarában élők
mozgás keletkezett. A kérdésnek egész özőne
támadt, mire a legközelebbi ülés keddre üze-
tett ki. A jobboldal tapsolva hagyta el a ter-
met; a centrum azt kiabálta: „Ejjen a közt-
társaság!” Leirhatatlan zűrvavar közt végre
az ülés éjjeli 10 óra 40 perczkor szétoszlott.

Megerősített usert azon hír, hogy a kormány
a congressus után le fog mondani. B r i s s o n
kormány elnök nem hajlandó megmaradni hivatalában.

Az államtitkári válság.

Többé semmivel sem lehet leplezni azt,
hogy Matlekovits Sándor nincs meg-
elégedve helyzetével. Az a beszéd, melyet a
kiállitok küldetésének mondott oly hangon
van tartva, mely kétségtelenül elárulja, hogy
Matlekovits bizonyos dolgokkal nincsen meg-
elégedve, sőt még töböt, azt is, hogy bán-
ják, hogy leakarják fejéről tépni azt a babért,
melyet reá a közvélemény elismerése helye-
zett. Ki hitte volna, hogy az országos kiállit-
ás, mely annyi fényt kölcsönözött az ország-
nak és fővárosnak, oly sok a megérdemelt
dicsőséget szerzett annak, ki a körül a leg-
több érdemeket szerezte: Matlekovitsnak;
egyszersmind kulföje legyen olyan vi-
szonyoknak, melyek talán Matlekovitsot arra
fogják kényszeríteni, hogy megváljon a keres-
kedelmi miniszteriumtól, mely az ő államtit-
kársága alatt emelkedett oly nívusra, hogy
egyes intézményeit a külföld irigylis utanozza.

Mert hogy az országos kiállítás eredménye
a kellemetlen viszonyokat, azt bizonyította a
körülmeny, hogy éppen a kiállitok előtt nyi-
latkozott először arról, a mitől eddig csak
tartottunk, t. i. hogy nem lehetetlen megvá-
lása a kormánytól és hogy a krízis meg tart,
— mit mi különben minden alkalommal han-
goztattunk — arról tauskodik Matlekovits
hivatkozása, a z a l a t t o m o s i r i g y s e g r e,
mely őt üldözi és müködésében —
akadályozza.

Nekünk már az is feltűnt, hogy a kép-
viselőház pénzügyi bizottsági tárgyalásaiban
nem vett részt. A kereskedelmi miniszterium
költségvetésének tárgyalásánál, maga a minis-
terium szoiált felvilágosítással és az előadó
igyekezett pótolni az államtitkár hiányát. —
Akkor tehát nagyon előre lehetett állitva az
államtitkári válság, mit megerősített a kor-
mány felhivatalos lapjának egy közelebbi híre,
melyben különösen ki volt emelve, hogy egy
minisztertanácsban Matlekovits államtitkár is
részt vett.

Nem szeretünk bogynati kellemetlen
ügyeket és e hír különös izgalmásáról, bár
erősen feltűnt, nem vettük tudomású, jóllehet
a sorok közt az is ki volt olvasható belőle,
hogy Matlekovits az előbbi minisztertanácsok-
ban nem vett részt, habár ebben egészségi
szempontok nem gátoltattak. Abból a hírből
azt is lehetett következtetni, hogy Matleko-
vits már nem áart részt venni minisztertaná-
csokban, bironyára azért, mert az alattomos
irigység sikeresen müködött. Matlekovits azon-
ban ismét megkezdte hiaatalos müködését és
az osztrák magyar vámkonferencia jelenleg
oly fontos tárgyalásait is vezet, de azért még
ma siacs befejezve a válság, mert hisz azt
maga Matlekovits konstatalta a kiállitok
előtt.

Vajjon volt-e előleges tudomása a kor-
mánynak vagy legalább a kereskedelmi minis-
ternek Matlekovics e nyilatkozatáról vagy sem
— ezt tudni igen fontos lenne. Az egész be-
széd szövegezése azt árulja el, hogy nem. Az
nem volt egy hivatalos hangon tartatott be-
széd, hanem egy nyilatkozat jó barátok előtt,
kikkel Matlekovits oly hosszú ideig közösen
és szorgalmasan dolgozott, az országos kiállit-
ás hasznos művén, kik előtt elősmerte, hogy
ma népszerű és a közvélemény vele van, egy-
szersmind azonban kifejezést adott egy kéte-
lynek, mely felmerülhet minden váltó fel-
ben levő államférfiu lelkében: vajjon vele
leaz-e a közvélemény akkor is, ha nem leaz
többé a hatalom polczán, ha el kell hagynia
a közgazdasági miniszteriumot, melyet annyira
megszokott és megszeretett és hol oly sok
hasznost és üdvöt létesített hazánk azelőtt
annyira elhagyatott és elhanyagolt közgazda-
sága és kereskedelme javára.

De miért is kellene Matlekovitsnak meg-
válnia onnan, hol annyira helyén van és hol
talán alig is lenne pótolható? Ezt is meg-

mondotta az államtitkár: az irigység miatt. De ki az, ki irigkedik és inkább nem...

Hallottunk és olvastunk egy verszót, mely Matlekovits emittett beszéde után kezd némi...

Előre bocsátjuk, hogy nem vagyunk informálva, de mikor eszünkbe jutottak az éppen...

A m. k. honvédség.

A m. k. honvéd gyalogság nyilvántartott állománya áll: 2710 tisz, 178,917 legény, összesen 181,527 főből.

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

Karácsonyi légátusok.

Rég bevett ősi szokás, hogy a református egyházak előjárása a sátoros ünnepek előtt...

Ebből tettegesen szolgál: 1329 tisz, 9883 legény, összesen 11,212 fő.

Mivel pedig mozgósítás esetén szükségeltetik, gyalogság 3286 tisz, 139,976 legény; összesen 143,262 fő, lovasság 512 tisz, 22875 legény; összesen 23,388 fő.

Ellentartva a honvédség összes létszámát v. lágoson kivéhető, miszerint a tényleges szükséglet fedezése után 38072 főnyi fő löseleg mutatkozik...

Miután azonban 6714 háts lóval a honvédség most is rendelkezik, az általános összeírás szerint feltüntetett, illetve a megjelölt állományból 3049 legtöbbnyire igas lovat nem lehet nehez káhitani...

Kiss Lajos.

Kiss Lajos, Debreczen II-ik kerületének országgy. képviselője korácsony második napján, Budapestben jobb létre szenderült.

oliala mellett, annak dicsőségjeljes harczaiban A szabadságharc leverése után a magányba zárkózott el, hol kizárólag a tudományt élte...

Kiss Lajos köz- és váltó-ügyvéd egy maga, mint számos rokona nevében, mely fajtadalmmal jeni szerettet testvéreinek...

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

»DEBRECZEN« politikai, társadalmi és közgazdasági hírlapra. Január 1-én új évfolyam kezdődve, felhívjuk azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejárt...

Helyi hírek.

* Kiss Lajos országgyűlési képviselő elhalálása, melyről lapunk más helyen írunk bővebben, általános részvetelt keltett városunkban...

* Még egy halott. A veletlen úgy akarta hogy karácsony ünnepén meg egy Kis Lajos adjunk át a mulandóság birodalmának.

* Színházunk orra. Ma d. e. tanács ülés tartatott, színházunknak a jövő idényben való bérbeadása iránt. Határozatot, hogy mielőtt színház bérbeadása iránt nyílt pályázat hirdettetnék...

A »DEBRECZEN« kiadóhivatala. Előfizetési árak egy helyben mint vidékre: Egész évre 10 frt. Félévre 5 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

jében beköszöntött a rektori és tisztelt papi lakban. Vallásos szent emlékek és családi mulatságok között folyt a szent ünnepek napok s annak elmúltával a cserei rektori lakban találkoztunk ismét a három vigkedélyű légátus, utjokat onnan Debreczenbe folytatták.

pelyhek cikáztak az enyhült légben, mint a legifjelebb patogatott teugeri szemek, mint csak az öreg Bozáné arul a kollegium szegletén. válto krajczárért vesztegetve annak itczéjét.

idény tanulságain okulva és jó megfontolva a kívánatos reformokat: ajánljuk a s t a t u s tását s reméljük, hogy így észszerűt eljárás mellett a jövő ide mint művészi siker tekintetében lesz a megelőző idénynek.

* A felolvasókörből. Sy miatt e héten nem mint readee hanem, kivételképen szórdán le A felolvasóestélynek e héten az dekesége lesz, hogy városunk közönsége köréből való felolvasó a felolvasó asztalnál. Targyalóteynek a következők: Ajtay Sándor felolvasa első ferjenek nehaj Kólsnak: »Az én első szeremű mávet, Dr. Kardos Albert u f a i u d y S á n d o r s z e r e l i r o d a l o m t e r e t e t i t a u l m a n y á t.

* Halálozás. Scheitel József szállásosai biztos, tégnapelőtt, 3 ban meghalt. Kora fiagságtól gata a város, s mint buzgó és tisztviselő volt ismeretes. A me pes családot hagyott hátra, me az általános részvét elnyílt.

* Színház. Ünnepe első nap mári népszólam adott, 2 ik Rákóczi Ferencz fog nevet drama, tegnap este pedig »Közönség mind a három este jelent meg. Holnap Dóczy viája adatik, szórdán a »Furcsa operette, — »Jévkör, M a t y a t i k, a szokásos újvi udvölettel rolstéini nagy herczeg a jövő héten kerül színp.

* Hogy adakozik Kisuj zá levelezőnk írja: Nagy az adozd dene az a dozóknak, a szegényül feleradománya legdrágább, mit csak külszínből nyújtott ajánd nepe több nemes czelu intézete hau, ha nem a legelső, de a rában sem szokott lenni zoba a jelen eset is. Az erdélyi egyesület hazafias szözüu kör városunk és egyházunk vezérfe hazafias czelt átlattak, az e hazafias szent kötelezőgöknök kottak közlekedéssel városi nacsunk. A városi tanács 100 f egyház 100 frt, a nagyknysági b takarékpénztár 100 frtal jár letesítésére. Ezeket kívül alár Lipsey Lajosné tirtokosó, Gyórfi S bírói hivatalnok, Rázdó Lajos tel Bárány Sándor gyógyszerész, kereskedő, Veres Gergelyné bí rucz István nyug. vasúti ő r. birtokos, Király Andráz gazdálk tal. — Dorogi Lajos ref. lelkés rek Károly birtokos, Keszi Ha lelkész tanár és neje Sima Me frttal. — Özevgy Zsádányi Ján Puskás Jánosné, Dr. Kalavszky frttal. — Nyitrai Lukácsné 40 Antal 10 kr. Ezek szerint ös 50 kr. — Legyen eg áldása a t t e t t e n l e i k e s á l d o z a t o k n a k k ö z é p t a n o d á n k e r d e k e t m e g h e e z é r b e n ö r ö k b e c s ű, á l d á s t e s l s m e r e t e s, h o g y r e f. k ö z é p t a n o e g y h á z a i n k a n k n y i l t a k o z n i k e f e l s ő b b k i v á n a l m a k s z e r i n t, h a a k a r j á k t a r t a n i, r e n d e z z e k t a n o m e l o l v a s h o t a l a p i t u d o s i t á s t i s z á t u l i e g y h á z k e r l e t b e n c s a a j a n l a t o t t a k o n v e n t á l t a l i m y l o b b i k ö z l e t k e z t e t h e t h o, n o d á n k a t e d d i g f e n t a r t o e g y e r ő j ö k b ő l r e n d e z t e k b e. E g y h á z s z i a r d e l k t a n a c s a f e l s ő b b r i n t r e d z t e b e k ö z e p t a n o d á j l a m i s e g é l y i g é n y b e v e t e l e n e m g m a r a d t a 6 o s t á l y 6 r e e g y e n k e n t 9 0 0 — 9 0 0 f r t d i j a z á s a 3 e v e s i g a z g a t ó t i s z t e l e d i j a i l e n b e n t a u r o k : K o n c z L o j s o s, G á : Z s i g m o d, B o t h I s t v á n, S z K H a j d u L a j o s A 7 - k t a n a r i t e s t e m c s a k i d ő k e r d e s e. — I z e s e s e r e d m é n y e s v i r á g r á s t k ö z e p t a n o d á k n a k, l e g y e n á l d á s a e s n e p e s v i d é k e n e k. — E g y b á t á r t e m e l t a t u d o m á n y n a k, e m g o z z e k m i g a l l, e s é l a r e f o r m á H a j d u L o j s o s.

* A Jégről. Tegnap, vasár képet nyújtott a Jégpálya. Már megindult az élénkség. Kocsik kadtalan sora, akadályozva a g mege által tartott kiféle. A jég ros értelmében hemzsegtet a kiknek legnagyobb részét hazá lopai, most megávis iskola padja hogy is mondjam gyerekség

idény tanulságain okulva és mindkét részről jól megfontolva a kívánatos föltételeket és reformokat: ajánljuk a status quo fentartását s reméljük, hogy így esszzerűen megállapított eljárással a jövő idény ugy anyagi, mint művészi siker tekintetében, méltó párja lesz a megelőző idénynek. Ismételtén és eleve korán hangsúlyozzuk végül azon meggyőződésünket, hogy a Nagyváradra való együttes működés csak előnyünkre válnék s így lépéseket kell tenni ebben az irányban is.

* A felolvasókörből. Sylvester napja miatt e héten nem mint rendszeren csütörtökön, hanem, kivételképen szardán lesz felolvasás. A felolvasóestélynek e héten az a különös érdekessége lesz, hogy városunk művelt hölgyközönsége köréből való felolvasót látnak majd a felolvasó asztalánál. Tárnyai a felolvasóestélynek a következők: Ajtay Sandorné urhölgy felolvasása első ferjének néhai K. Papp Miklósnak: „Az első szerelmem” című művét, Dr. Kardos Albert ur pedig „Kisfaludy Sándor szerelmek” című irodalomtörténeti tanulmányát. — Belépti jegyek a rendezés helyén kaphatók.

* Halálozás. Scheitel József, katona beosztásos bizos, tegnapelőtt, 58 éves korában meghalt. Kora fiataiságától kezdve szolgáta a várost, s mint buzgó és lelkiismeretes tisztviselő volt ismeretes. A meghaldogult népes családát hagyott hátra, melynek bánatát az általános részvétel enyhíti. — Béke hamvaira!

* Színház. Újnap este napján „A milimári” népszépmo adatot, 2 ik napján „Hik Rakóczi Ferencz fogása” történeti drama, tegnap este pedig „A tekozló” Közönség mind a három este szép számmal jelent meg. Holnap Dóczy vígjátéka „Csók” adatik, szardán a „Furcsa háboru” operette, — „Ujévkor” „Mátyás deák” adatik, a szokásos újvi üdvözléssel, — „A Gerolsteini nagy hercegnő” pedig a jövő héten kerül színpadra.

* Hogy adakozik Kisuj zállás? Rendes levelezőnk írja: Nagy az aidozat, ha az mindene az ádozóknak, a szegénynek nemesszivű filleradományai legdrágább, mint a gazdagnak csak külszínből nyujtott ajándéka. Városunk népe több nemese czelu intézetek felkarolásában, ha nem a legelső, de a legutolsó sorában sem szokott lenni soha is. Igazolja ezt a jelen eset is. Az erdélyi közművelődési egyesület hazafias szöszatu körlevele eljuttott városunk és egyháznak vezérferfiához. — A hazafias czelt állították, azt ervényre emelni hazafias szent kötelességöknek ismertek. Adakoztak közlekedéssel városi és egyházi tanácsnak. A városi tanács 100 firt, a reformált egyház 100 firt, a nagykunsági helyben székelt takarékpénztár 100 firtal járultak a nemese letesítésre. Ezeket kívül airtak: Özeveg Lipsey Lajosné birtokosnő, Lipsey Zuzsanna birtokosnő, idős. Márta Miklós birtokos, Gal Kálmán ügyvéd, Özeveg Ferencz birtokosnő, Nyitrai Róza, Ilyés Balint lelkész 10—10 firtal. — Özeveg Iliés Györgyne, Körtvési Vincze postamester, Kocz Lajos tanár, Váradai Lukacs birtoko-, Bibó Bela birtokos, Dr. Dedai Gyula orvos, Karsai Károly orvosok, Bilog Sandor takaréki penztarnok, Bordács Peter takarékpénztári aligazgató, Niki Mihály kereskedő, Gyórfi Sándor a járásbírói hivatalnok, Rászó Lajos telekkönyvezető, Barány Sándor gyógyszerész, Morgen Józsi kereskedő, Veres Gergelyné birtokosnő, Kucucz István nyug. vasuti úr. Szabó József birtokos, Király András gazdálkodó 1—1 firtal. — Dorogi Lajos ref. lelkész, idős. Kerek Károly birtokos, Keszi Hajdu Lajos ref. lelkész tanár és neje Sima Májú Lidia 3—3 firtal. — Özeveg Zsádányi Jánosné, Özeveg Puskás Jánosné, Dr. Kalavszky László 2—2 firtal. — Nyitrai Lukácsné 40 kr. — Ernye Antal 10 kr. Ezek szerint összesen 406 firt 50 kr. — Legyen eg áldása a hazánk oltárára tett ezen leikes áldozatokon! Ref. egyházunk közéletének érdekében meghozta, megteitette ez ebben örök becsü, áldást hozó áldozatát. Ismeretes, hogy ref. közéletnőket fentartó egyházainknak nyilatkozni kellett, hogy a felsőbb kívánalmak szerint, ha azokat megakárják tartani, rendezék tanodáikat. Örömmel olvasható a lapú tudósításokból, hogy a tisztántuli egyházkerületben csak a m. szigeti ajánlott a konvent által állami segélyre, melyből az következtethető, hogy a többi tanodáinkat eddig fentartó egyházaink saját erőjükből rendezték be. Egyházunk protestáns szilárdlelkü tanácsa a felsőbb rendeletek szerint rendezte be közéletnődját minden állami segély igénybevétele nélkül. E szerint megmaradt a 6 osztály 6 rendez tanárral, egyenként 900—900 firt díjazással, ezenkívül a 3 éves igazgató tiszteletjára 100 forint. Jelenben tanárok: Kocz Lajos, Pólya Mihály, Gá. Zsigmond, Both István, Szűcs Bálint és K. Hajdu Lajos. A 7-ik tanári állomás betöltése már csak idő kérdése. — Istenünk adjon szép és eredményes virágzást megerősödött közéletnődnak, legyen áldása egyházainknak, és népes vidékének. — Egyházunk, mely oitárt emelt a tudománynak, emelkedjek, virágozzék meg aii, és el a reformált hit! Keszi Hajdu Lajos.

* A Jégről. Tegnap, vasárnap igea élénk képet nyujtott a jégpálya. Már kora délután megindult az élénkesség. Kocsik és szánkák szakadatlan sora, akadályozva a gyalogmenők tömege által tartott kifelé. A jégen a szó szoros értelmében hemzsegett a korcsolyázók, kiknek legnagyobb részét hazánk leendő osztolpai, most még akis iskola padját koptató arany „hogy is mondjam” gyerekség képezte, tar-

kitva egy néhány igasi halifax művész által. A hölgyközörsz is szépen volt képviselve ám-bár a negyedrészt sem láttuk még eddig, annak a nagyszámu hölgyközönségnek a jégen a mi tavaly is oly élénk és kedvessé tette ezt a szép sportot. Pedig ha tudnák, hogy véghetetlen kellemessége mellett mily jó hatással van az egészségre, mennyire fel frissíti az embernek a vérést s ugy az étvágyat mint a jó alvást, mily mértékben fokozza, bizonyára meg sokkal többen jönnének hódolni Halifaxnak, s a ki egyszer próbáképen ki megy a jégre azt elenlőhatatlan vágy ragadja magával újra és újra kimenni s az azontul a rendez látogatók sorába lép. A rendezőseget is dicseret illeti mert igazán el követ mindent, hogy a közönséget meghódítsa, jó karban tartja a jeget sőt azt most fenyőfákkal körül rakatta, s ezáltal nagy mértékben csinosította, az ügy-carnokot pedig 2 kályhával ugy fűti, hogy ott a legfázékonyabb védszellemek is jól érezhetik magokat mert a kik korcsolyáznak azoknak ugy sincs rá szűkségük. Megkísérjük itt adni a tegnap délutáni hölgy közörszú névsorát, bár e öre is engedelmet kérünk annak hiányos voltáért. Az urhölgyek között ott láttuk Baró Waugenheim Celestát, Gerson Katát, Hegedüs Paulát, Szabó Mariskát, Nagy Idát, Szabó Emmát, Nemes Ionát, Öry Flórást és Linát, Schmidt és Latinovicis nővéreket az urnők között pedig Hlathyot, Szabó Jánosné, Szabó Samunét, Szabó Gabornét, Baró Maldényi Vilma, Gerson Odonnét, Nemes Kálmánét, Schmidtét, Latinovitsné, Medve Kálmánét és másokat. (K. a. l.)

* Uj plébáno. A mint biztosan értesülünk, Ura i Sándor, a debreczeni róm. kath. egyház köztiszteletben részesedő káplánja, ez állását megváltik, a mennyiben rövid idő alatt plébános sá nevezetik ki Palotára, Bihar megyében.

* Gyászjelentés Mely fájdalomtól leujtott szívvvel tudatjuk szeretett férjem, jó atyánk, nagy atyám, testvérünk s nagybátyánk néhai Polgár Idős Marialaky Mihály okl. állatorvos egyházi volt képviselő, keresk. kamarai tanácsos folyó év és hó 25 en reggeli 3 óraker, élete 64 ik, boldog házassága 40 ik évében, több napi szenvedés után bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó december hó 27-én, Vasárnap d. u. 2 óraker, Széchenyi-utca 1803-dik számú házuknál tartott rövid ima után, a hatvanutcai sirkertben örök nyugalomra tetették le. Bános özvegye: Özev. Marialaky Mihályné, Némethy Julia; gyermekei: Marialaky János, Mihály, György, Irma s ferje: Polonyi Andor; Emma s ferje Haraszthy Jenő, Elek, Piroka, egyetlen unokája Ernő, valamint a testvérek és a rokonok nevében is.

* Névnepok. Az ünnepek alatt eső István és János-napok alkalmával jó barátok és ismerősök keresték fel szívélyes üdvözlétekkel városunk ismertebb Istvánait és Jánosait. Így például Nagy János urnál, a függetlenségi kőr elnökének, nagy társaság gyűlt össze szombat este s vidám hangulatban mulatott késő éjszakáig.

* A debreczeni hajdunál vasuton folyó évi novemberben 2271 személy és 1412 tonna aru szállítottat, s bevételei a jelzett hóban 3835 km kint 89. január 1-től november 30-ig pedig 62.686 km kint 1458 firtot tetek, s ekként az előző év megfelelő időszakaihoz képest 1688 km kint 89 firtal kevesebdek, illetőleg 52.416 kilométerenként 51 firttal emelkedtek.

* Az ünneplatt nem történt semmi jelentékenyebb readóri kihágás. A szeretett ünnepen még a rendezvarók is felbagytak garázdálkodásaikkal.

* E jegyzés. Zong János isp. ev. ref. tanító, karácsony másod napján jegyet váltott Kálmán Lőrincz nével és kedves leányával, Marikával. Áldás a frigyre!

* Gyászjelntés. A legmelyebb fájdalom tesujtó érzetelvel tudatjuk a hű férj és öntel-áldozásig gondos édesatyja és nagyatya néhai polgár s városi bizottsági tag Sárka Jakabnak élete 75-dik, boldog házassága 46-dik évében 6 hétig tartó szenvedés után, folyó hó 26-kán d. u. 3 óraker történt csendes kimulát. A meghaldogult hűt tetemei folyó hó 28-kán délután 2 óraker, előbb timár-uczi 2307-dik számú háznál, majd a reform. kistemplomban tartandó egyházi szertartás után, a czeleglő-utcai sirkertben fognak örök nyugalomra letétni. Mely végítzástegyetelre a bánatunkban osztozó rokonokat, ismerősöket s általában a tisztelt közönséget szomorodott szívvvel meghívjuk. Kelt Debreczen, 1885. Deczember 27. Bános özvegye Bányai Mária gyermekei: József; István, nejével Szathmáry Eszterrel, Irma, Riza, József gyermekeivel; Juliánna, férjével Rácz Károlylyal, Juliánna leányokkal.

* A szomszédból. A nagyvárad i tornaegylet f. hó 26-an d. u. 3 óraker vigzzenélz mellett nyitotta meg a korcsolyapályát. — Elfogott gyilkos. Dóboz Flóra, tiszafalusi lakos gyilkosságt elfogták Márk Gavriila személyében. — Tanczeestély. A n. várad i munkásségelyző egylet 1886. évi január hó 16-án alaptökéjének jávára tánczvigalmat rendez — A bihar megyei népeveléti egylet f. hó 23-án Sipo Orbán elnökelte alatt közgyűlést tartott a jövő, 1886 évi költségvetés tárgyában. E költségvetés szerint, mely egész teljességében elfogadtatott, az egylet jövő évi összes bevétele 3139, kiadása pedig 2745 forintra rug. — Műkedvelő előadás. A nagykárolyi műkedvelők f. hó 29-én „A szövetségsek” című vígjátékot fogják előadni.

* Felolvasás az iparos ifjusági egyletben

Január hó 3-án, azaz jövő vasárnap este az iparos ifjusági egylet csapó-utcai helyiségében Futó Mihály reáliskolai tanár ur felolvasást fog tartani, melyre az egylet minden rendű tagja általában a t. közönség meghívatik.

* Az utcáról Egy városi írnok a jégpályán a másikkal így szól: „Ejnye de kutya hideg van ma. Nem fagyott még le az orrod?” — „Tesz is az valamit, felel a másik” mintha nem kapnék az irodaligazgató urtól mindennap ujjorrot! — Az iskola-ból. Tanító: „Hol találják a márványt! Tanítvány: „Otthon, a papa éjjeli szekrényén.” — Hasznosság. Diák (egy földműveshez): „Hogy merészkedik velem feleselni! Tudja-e, hogy két egyetemet jártam?” — Földműves: „Oh az nem tesz semmit Nekem volt egy borjum, mely két tehéntől szivta a tejet s minél jobban szivta, annál nagyobb borju lett belőle.”

Házank s a külföld.

— A kiállított hálája a sajtó iránt. A kiállított 100-as bizottsága, a hálá adóját óhajtván kifejezni a kiállítás sikerének legkiválóbb előmozdítóit: az irók és hírlapírók iránt, legutóbbi ülésében elhatározta, hogy a „Magyar hírlapírók nyugdíj-intézete” alapjához 2000 frntyi alapítvánnyal járul, az ezen összeget esetleg meghaladó penzt pedig a „Magyar írók segélyegyletének” ajánlja föl. A 100-as bizottság elnöke Falk Zsigmond lovag, e czélból már kibocsátotta a kiállítóhoz az aláírási leveket, megjegyezvén, hogy az alapítványi okirat az adakozók nevével, f. é. decz. hó 31. a „Magy. hírlapírók nyugdíj-intézete” elnökségének, illetve a „Magy. írók segélyegylet”-nek fog átadati.

— 500 frtos nyul. B. Gyulán a mult héten egy asszony a bezemegyei takarékpénztárban elhelyezett penzt: 500 firtot kivitte; e penzt zsebkendőjébe tette s így gyalog Dobozra indult. Utközben a doboz erdőben egy megebezt nyulat pillantott meg, melyet az asszony parforce üzőbe vett s sikerült neki azt meg fognia. A nő a nyulnak két hátulsó lábát zsebkendőjével megkötötte s teli köpenye alá rejtette. A nyul azonban örözjének kezét, hogy hogy nem megharapta, mire az asszony ezt gyorsan a földre dobta s a nyul kötelekéből egyik lábát kiszabadítva, gyorsan ügetésnek eredt, magával vivén az asszony 500 firttal terhelt zsebkendőjét is. Szegény nő futott utána, de végre is nyom vesztve, ugy az 500 firtot, miat a nyulat elpuskázta. Közégsben azután panaszt emelt a nyul ellen, de eddig eredménytelenül.

— Az erdélyrészi culturegylet első evfordulója karácsony másod napján van. E nap jött össze Kolozsvarót az első értekezlet, melynek következménye volt: az apr. 12-ki kolozsvári nagy gyűlés és az augusztus 31-iki közgyűlés ugyancsak Kolozsvarón. Aprilis 12-ig csak előkészületek folytak az azután elteit nyolcz és fél hónap lépett fel az egyesület a nemzeti előtt. Jelen pillanatban az összes erdélyi részek, megyei, városi választmányokkal, vidéki körökkel és kisebb faluközségekkel vannak behálózva. Nincs magyar sziget Erdélyben, hogy szervezve ne volna a központi választmányhoz való viszonyában. A befizetett kész penz vagyon az evfordulóra 100.000 forint, a biztosított alairások összege egy harmad millió. Megjegyzendő, hogy a befizetések önként, fölkerés nélkül történik, a szabályszerű behajtás csak az ujtvénben véten kezdetét. A gyűjtővek beküldésének határideye sem jart le általában a követett nagyszabásu gyűjtései rendszer még messze van a betöltéstől. Legujabbban a magyar nőkhöz történt kérelem. Kétségtelen, hogy az erdélyrészi közművelődési egyesület felvilágyozólag hatott az idősebb testveregyletekre s ifjabbak keletkezésére adott impulzust. Nem igaz azon tájékoztatlan állítás, hogy felhivatott általa a nemzetiségi túlzók reakciója, mert maga az egylet reactio a túrhételten igazgatásokkal szemben, melyek végső alapja az alkotmányos államrendszernek, a magyar állammal való ellemessékedés. A szárazokat és az oláhokat Erdély urója bantja s caesariamus óhajtaudnak Szent István koronája helyett. Az egylet csak kiugratta az irritantismust, melyely kezére játszott az államhatolomak mint önkéntes, ingyenes munkatár. Eredményt, egylet akkorát egy év alatt még nem ért el, mint az E. M. K. E. — Sándor J.

— Rövid hírek. 175 ezer beadvány érkezett ez évben a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz, ez bizony anyaghalmoznak órisái. — 61 font olvasztott aranyat találtak e hó 21-én Warthe-Landsbergben (Poroszorsz.) egy eddig ismeretlen embernél. Azt hiszik, az aranyak a Graunichstedten fele bécsi ékszerlopásból való. — Szánveresen y rendeznek a napokban Grácban: a dijak 2—300 frankosak. — 1500 uj fajta puska-t oszattak ki a közös hadseregben próba-használatra; az uj gyilkos szerszám neve „ismétlő puska egyenes zárral.” — A gyónverték a tordai törvényszéki börtönben a rabok a maguk közé becsalt ort. A lézongó gyilkosokat szuronyokkal kellett megfékezni. — Nem bocsátják tiszti vizsálatra a porosz hadseregnek az oly ifjakat, kik egyetemi hallgató korukban a párbajt ellenző szövetkezetek voltak tagjai. — A malta i lovagrend egészségügyi vonata három heti Szerbiába időzése után visszatért Bécsbe. — „Karolina e béd”-nek neveztek el azt a lakomát, a melyet e hó 17-én adtak a Vatikánban, annak öröme, hogy a Karolina-szigetek miatt a németek és spanyolok közt a támad: viszály, a pápa közvetítésével békés megoldást nyert. — Vörös dráma. Dört-

mundban (Németorsz.) egy Muckelmann nevű kereskedő valóságilag tebelyrohamban nejtnek és öt gyermekének a nyakát egy borotvával elvágta, ugy hogy azok szörnyet haltak. A szerencsétlen elfogták. — Szék es fészék érvárott Németh Istvánné, 84 éves em számosság e hó 22-én melegedés közben rhái meggyaladván, annyira ösreszgett, hogy felépüléséhez kevés a remény. — Tolnán a mult héten Horváth Károly pénzügyári szemlésez ismeretlen okból magát agyonlötöte. — A fagy áldozata. Bartos Antal 60 éves koldust a vácci rendőrség a cselőtei szőlőkben megfagyva találta. — Pilis-Maróton Poponeu Andrásné a kályhából kitóduló szögözbén a napokban megfuldult. — Pisztoly-párbaj. If. Schefftsk István és Herendi József közt Szolnokon e hó 21-én pisztolypárbaj volt. Egyik fél sem sebesült meg. — Kup községsben (Veszprém) decz. 19-én d. u. álitólag gondatlanság miatt, tüz ütött ki s nyolcz ház leégett. — Lobstein Antal gyulafehérvári kereskedő e hó 21-én reggel revolverrel halatékon lötöte magát és azonnal meghalt. A tett oka ismeretlen, de valószínű, hogy vagyoni zavarok indították öngyilkosságára a szerencsétlen embert.

Közgazdaság.

— Budapesti sertesvásár. Kőbánya decz. 23. Nehéz áru keresve, annak árai változatlanok; szedett sertes különösen könnyűek nagy felhajtás miatt elhanyagolva. Magyar urasági öreg nehéz 42.—43.—frtg, magyar urasági fiatal nehéz 46.—47.—frtg, magy. uras. fiatal közép 45.—46.—frtg, magy. uras. fiatal könnyű 42.—44.—frtg, magyar szedett nehéz —.—frtg, magyar szedett közép —.—frtg, magyar szedett könnyű —.—frtg, romániai átmeneti bakonyi nehéz —38.—42 frtg, rom. átmeneti eredeti közép —.—frtg, szebriai átmenet nehéz 42.—43.—frtg, szeb. átmeneti könnyű 39.—40.—frtg, hízó a vasutról mássálva 30.—33.—frtg, hízó 1 fél éves elősulyban 4% —.—hízó két éves elősulyban —.—frtg, makkos sertes elősulyban, 4% levonással frtg. Az árak hialalt serteseknél páronként 45 kiló és 4% os levonással métermásánként értendők. Romániai és szebriai serteseknél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőknek, páronként 3 arany vám fejében megtérítetik.

Törvényszék.

— A sorokári-uti gyilkosság bünygyben vizsgálat oly előrehaladt stádiumban van, hogy jövő évi január hó 18-ikáig okvetlenül befejezett nyer. Gazdag Imréné vallomásán kívül a nyomos bizonyítékok egész halmaza felszik a vizsgálobíró kezei között, melyek kétségtelemné teszik, hogy a gyilkosságot Ternyei és Tamár Gazdag Imréné beleegyezésével követtek el. Vaisz Sándor dr. védő kérelmére az osztrák belet ellen biztosítói társaság Gazdag Imréné javára 200 forintot utalványozott ki, mely összegből a fogyalevőnek külön élelemzési költségei leszenk fedezendők.

— A Nagy János-utcai rablőgyilkosság ügyében nagy erélylyel folytatott rendőri nyomozat által már anyai constatálva van, hogy a rablőgyilkossági eset forog fenn s igen fontos bizonyítékok arra látszanak mutatni, hogy a gyilkosság elkövetésével Bodnár Mária gyausítható, a ki fogva van a főkapitányságnál.

Színház. Holnap, kedden, adatik: „A csók” pályanyertes vígjáték 3 felvonásban. Legközelebbi előadás: „A furcsa háboru” operette. Előkészületek tetetnek: „A földhöz ragadt szegények” uj népszémmre. „A gerolsteini nagyberczegnő operettére.

Felolvas szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Fogorvos Dr. Deák J.

a közegészségtan okleveles tanára, (ezelőtt Berlinben lovag dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segéd-orvosa)

Debreczen, főpiacz, Vecseyház.

Fog és szájbetegségek alapos gyógykezelése. Plombe-ok a legkittinőbb anyagokból. Műfogak (egyesekek és egész fog-sorok) a legjobb amerikai légnymatu szerkezet szerint.

Rendel naponta d. e. 9—12. és d. u. 2—5 óráig.

Dr. Deák fogpóra és szájbize „Antisepticum” a fogak, foghús és szájr tisztán — és épségben tartására.

Fóráktár: Göllt Nándor gyógyszerztára „A Megváltóhoz” Debreczenben. Ára egyenként 60 kr.

Uj férfi és gyermek ruha raktár

Debreczenben, czeleglő-utca a gyógy-szertárral szemben, ajánlja a közelgő ünnepekre különösen legujabb térföltönyöket, felső téll kabátokat, fiu és gyermek öllönyöket, felső köpenyeket és számtalan más ruhameket a legújnyosabb ár s szolid szolgálattal mellett. Becses látogatásért eszedve maradok tisztellett

KLEIN MÓR.

Nagyérdemű közönség!

Ezennel van szerencsém értesíteni, miszerint elhatároztam a raktáramon lévő felhalmozott összes

KÉSZ FÉRFI RUHÁKAT

végeladni és pedig olyképen, hogy az utolsó hónapokon elkészült ruhákat 25%-al az elkészítési áron alul, a régebbeket pedig, eltekintve az elkészítési ártól, minden áron.

Kérem megelégedésükre a kedvező alkalmat felhasználni, mely alkalmat ed elején és finom ruhákat fél áron beszerezhetni.

Kiváló tisztelettel
KRAMER J.

ferfiszabó.

Debreczen, főtéren 1824. sz.

A végeladás készpénzfizetés mellett történik

Testerősítése.

A Hoff János féle maláta-készítmények, az orvosi és gyógyintézetek eziről legnagyobb mértékben gyógy- és tápszer-tulajdonokkal bíró készítményeknek nyilvánítottak. A gyomor és a testnek ezek által való erősítéséről tesznek tanúságot a még szenvedők érdekében a felgyógyultak.

HOFF JÁNOS

urnak, a maláta-készítmények feltalálójá és készítőjének cs. kir. udv. szállítója Európa legtöbb fejedelemének, Bécs, Graben, Braunerstrasse s.

Tekintetes ur! Ezennel felkérem önt, sziveskedjek részemre utánvétel mellett, posta for. utálva, az ön Hoff János féle maláta-kivonat egészégi söréből 11 palackkal és 2 zacskó maláta-cukorkát megküldeni. — Örömmel szolgál igent tisztelt uram önt értesítheti, miszerint az említett maláta-sör és maláta-cukorka nem tájdonos nappal csillapítja, éjjel pedig az alvást és az óhajtott nyugalmat lehetővé teszi. — Szóval, hogy a mai napig elért eredmény engem igen kielégít, s hogy a gyötört beteg részére az ön maláta-gyógyászati-készítményei végtelen nagy megkönnyebbülésre vannak.

Nagy-Körös, 1886. aug. 15.

Garzo József, földbírtokos.

Az ön Hoff János féle maláta-készítményei, melyeket használtam, a legjobb sikerteltek alkalmazva, úgy, hogy én mellőzöttem teljesen meggyógyultam, kérem önt tehát, nekem még 5 forintos Hoff János féle maláta-kivonat-sört küldeni. Nagy-Mihályfalva, 1885. július 29-én.

Polyak Ferencz.

Gróf Tige Ernő, cs. kir. alezredes, királyi ő fensége Zsigmond főherceg kamarása Gmüden, Aiso-Ausztria, czim alatt kérek posta utánvét mellett 10 palack Hoff János féle maláta-kivonat egészégi sör) megküldeni. Gmüden, Aiso-Ausztria

Gróf Tige Ernő cs. kir. alezredes sat

*) Ezen Hoff János féle maláta-kivonat egészégi sör gyógyerejéről már 63-szor lón kitüntetve.

Kérem az ön erősítő Hof-féle maláta-kivonat egészégi söréből gyorszállítványként, utánvét mellett sziveskedjek részemre 25 palackkal megküldeni. Banja-Luca, csapatkórház, 1883. december 25. Dr. Luc Károly cs. kir. törzsorvos.

Jegyzet: Minden egyéb maláta-kivonati hirdetések csak utánzások, mit úgy a beteg, mint az orvos kell, hogy figyelembe vegyen. — Jelölje a valódiságának a Hoff János-féle maláta-készítmények a védjegyek, a feltaláló arcképének és Hoff János aláírásának kell állnia.

ÁRAK: Maláta-kivonati egészégi sör 1 palack 60 kr., 1/2 kilo maláta-cukorka I. frt 240, II. frt 160, Maláta-cukorkák: 1 zacskó 60, 30 és 15 fr. — Maláta-kivonat: 1 üvegcse frt 1.12, kisebb 70 kr. Gyermekmaláta-liszttel 1 frt. Egy maláta-fürdő 80 és 60 kr.

Főraktárak: Csanak József, Ricki J. Zelmos, Geréby Fulöp, Varga Lajos Debreczenben. A valódi Hoff-féle maláta egészégi sör 60 kr. Debreczenben; továbbá Korányi Imre gyógytárásban Nyiregyház, és (Kiss Samuel) Jank. Antalnál N. Váradon.

61.

A legolcsóbb politikai napilap!

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„PESTI NAPLÓ“-ra.

A PESTI NAPLÓ 1886-ban harminczhatedik évfolyamába lép.

Fényes múlt áll lapunk megett s fényes jövőre jogosít minket a magyar olvasó közönség állandó pártolása, melynek viszonzásául a lap előfizetési árát tetemesen lecsökkentettük, úgy, hogy most a magyar közönség a Pesti Naplóban évi 18 forintért naponta kétszer megjelenő nagy politikai napilapot bír, mely az olvasónak a nagy napi lapok iránti igényét a legteljesebb mérvben kielégíti.

Erről minél szélesebb körökben akarván hírt adni, fölkeressük a lapok hirdetési rovatát is, kérve a t. olvasóközönséget az előfizetés minél előbbi megtételére, hogy a lap megküldésében késedelem ne történjék.

Elengedni politikát vallunk; a lap tiszta tradícióhoz méltólag, egész buzogással előmozdítjuk az alkotmányos szabadság és a magyarosodás érdekeit.

Munkatársaink körébe számítjuk a legkitünőbb erőket; kiadónk összeköttetésénél fogva a magyar lapok között egyedül mi közöltejük KOSSUTH LAJOS iratait, Tárcaink, egyéb napi közlemények kiü., folytonosan a legkitünőbb regényeket közli; a jövő év elejére nagyobb műveket ígérhetünk Beniczky-Bajza Lenke és Malot Hektortól.

Napi rovatunk gazdagok és élénkek; a háboru alatt külön hadi tudósítónk voltak; gyors és hiteles eredeti táviratokat Európa minden nagyobb városából külön összeköttetések által biztosítottunk.

Lapunk hétfőn reggel és ünnepnap után reggel is megje.

Előfizetési feltételek:

(A Pesti Napló megjelen naponként kétszer, hétfőn reggel rendkívüli számat ad ki.)

Egész évre	18 frt. — kr.
Félévre	9 „ — „
Évnegyedre	4 „ 50 „
Egy hónapra	1 „ 50 „

Ha az esti kiadás postai kiküldése kívánatik, postabélyegre havonként 35 kr. évnegyedként 1 forint felül fizetendő.

Az előfizetések Budapestre a Pesti Napló kiadóhivatalának (Ferenciek-ter, Athenaeum-épület) küldendők.

A Pesti Napló szerk. s kiadóhivatala.

RESOLVIR-SZAPPAN

feltalálva és sajátkezüleg védjeggyel ellátva

PICHLER FERENCZ által,

cs. kir. állatorvos, az osztrák-magyar hadseregben.

Segít mindennemű külső sérülésekben, kiürült sebekben minden háziállat-fajnál, különösen lovakkal használati és szépitő szer; segít különösen minden akár fris, akár idült bénaságoknál és miudenekföltt mirigyeknél, csontbántalmaknál izomgyuladásoknál; nyereg- és hámfeltöréseknél gyökeresen gyógyító szer.

A resolvir-szappan előnyös tulajdonságainál és a gyógyulás gyors bekövetkezésénél fogva, annak használható-ága mezőgazdasági egyesületek, tekintélyes agg hadsytánok és gazdag, előkelő földbírtokosok által, magasztaló bizonyítványokkal és elismerő hála nyilatkozatokkal bizonyították.

1 drb. Resolvir-szappan 50 gr. tisztasulyban, elég 10 beteg lónak o. é. 1 frt 20.

1 drb. Resolvir-szappan 120 gr. tisztasulyban, elég 25 beteg lónak o. é. 2 frt 40 kr.

Minden darab R. szappannal az illető ország nyelvén kiállított kimerítő használati utasítás adatik.

Főraktár: az összes világrések számára **Wasilewzski és Pilaski-nál Varsó.**

Főraktár Magyarhon számára, Török József gyógyszerésznél Budapesten. Fiókraktár: Debreczen, Rotschnek V. gyógyszerésznél.

DIETRICH és GOTTSCHLIG

magy. kir. udvari szállítók BUDAPESTEN.

THEA és RUM

nagyban és kicsinyben (alapították 1865-ben.

Központi iroda és szállítási iület: **IV. Váci-utca 18. sz.**
A n. é. közönség tudomására hozzák, hogy legújabb közvelen bevezették idei termései thea és rumnak, China, India és Japánból már beérkezett és megrendelések ezental csakis az új küldeményekből eszközöltenek.

Folyton dúsz választékú készlet angol thea edényekben és thea süteményekben, francia cognac fine champagne, eredeti francia és hollandi tükörök, suchard csokoládé, eredeti borszesz sóval és só nélkül; braziliai rumokban stb. stb. Részletes árjegyzék mindenhova ingyen és bérmentve. Bármily csekély megrendelések is, pontosan és gondosan eszközöltenek.

Parger János

cs. k. szabad.

kenő- és fény máz gyára

I. Schuler-trasse 74

ajánlja mindenkinek a legeszszerűbb szabályok alapján nagy gonddal készített, általánosán kedvelt, minden kiállításon ezüst éremmel jutalmazott

Indigo-kenő- és fény máz,

mely könnyen mélyen tükröző nagy fényt ad, nem surlódik le s ezenkívül conserválja a felső bőrt. Tartalmazza a legjobb zsiranyagot, a miért nagyon ajánlható még a

londoni csizma-fény máz

dobozonként 15, 25, 40, 80 kr.; ez oly fényt ad, mint az eredeti lakk-bőr; pillanat alatt fényesedik, puhító, és a bőrt egészen ártalmatlan, le is mosható. Ajánlható a legjobb bőr- és lószerszám lakk és bőrfényesítő, továbbá a londoni és orosz bőr-tartóító kenőcs fadobozokban, mely a bőrt puhává, ruganyossá és vízhatanná teszi.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:

VII. ker. alsó erdő-sor

3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felbuzó zárdőnyeit

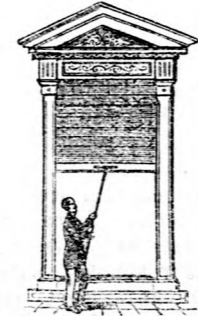
hullámozott aczellemezű; továbbá szabadalmazott Blazick- és Brecka-féle föltő és szel-
tőztetési

kályhák;

valamint

központi-fűtési berendezéseit.

saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építményeknél iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szellőztet és nélküli, igen czél szerűen alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába

tartozó munkáit u. m. építési-, mű- és szerkezeti

lakatos munkáit.

Mintakarttyák és költségve-

tések, ingyen és bérmentve.

TEKE és TEKE-LABDA GYAR

KNILL KÁROLY

Bécs, IX. Rossau. Veres-oroszlán utca Nr. 5-7.

Alapították 1807.

Ajánlja kiváló saját és általa feltalált Mantinel-

lesek,

„Excelsior-Banden“

nevezetű a legfinomabb angol kaucsukból, melyeknek kiváló jósága, tartóssága, mindennemű más Mantinelleket messze felül mul s mellé igen olcsó az ár, 45 forint teke-szállítónk. Az en kizárólag szabad. patent teke-labdákat, melyek az előzetesen leírtakkal minden tekintetben egyen-
lők, ajánlom egy évi jóállás mellett a következő árakban 60-62 mm. 5 frt; 63-66 mm. 6 frt; 67-70 mm. 9-10 darabonként. Teke-szállítókra képes árjegyzékem ingyen és bérmentve.

1885. XVII. évfolyam

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve.

Egy évre 10 frt-kr.

Fél évre 5 „

Negyed évre 2 „ 50 „

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden külföldi irásnak, Venczy-
né (Gödel) és szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizetheti helyben

REISZGÉ E. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésben és a kiadóhiva-
latban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postabélyegre
utján.

Kossuth Lajos jegy

öt éves országgyű

(Iratott 1872-ben az öt éves m
zárlatának első kísérlet

A „P.-N.“ folytatja köz-
jegyzetéből. Arany igazság em-
sora, de lapunk szűk tere mia-
tosan közölnék:

Azt mondják, azért kell-
sek tartamát meghosszabbtat-
ni.

1. hogy a polgárok hasz-
négaiktól gyakori politikai iz-
ne vonnassanak;

2. hogy a választásokkal-
tésre, mely a közérkölc-ség-
ritkábban legyen alkalom;

3. hogy az országgyűlés-
hason, jobban, nyugodtabban
hivatásának.

Az első oly egyszerűen na-
ha olyan abszolutisztikus na-
„Keresetek pénzt, hogy adót
(de csakis aztán) egyetek, ha-
mulassatok és aszaporodjatok,
elég katonám, a közügyekre
tek időtököt, hagyjátok azt a
kodó gondjaira“, ez az abszolu-
fiája. Ferencz császár- király
reken, hogy neki nem okozdó
delmes alattvalókra van szűk
lehet is amolyan császári kir-
de alkotmányos érzelmű emb-
vannia lehet, hogy a polgárok
dással viseltessenek a közügy-
ezen érdeklődés által eleve-
szellem feltékenyen örököljek
szabadsága, érdekei felett, me-
egyes polgárok jogai, szabadsá-
g.

A kik úgy vélekednek, ho-
kel foglalkozásnak még három
előfordulása is károsan elvonja
a „hasznos foglalatosságot“, c-
nem sietnek a Sándor-utcai p-
bucut mondani, nehogy hasz-
ságaiktól elvonassanak. Ebben
Különbön en egy tudom,
az emberek sehol a világon n-
több gondot a hasznos fogl-
hol nem fordítanak, mint Esz-
a hol minden két évben meg-
izgatom és Angliában, a hol
az izgalmas választások idej-
kodik a közügyekkel, hanem
nosan; mert az intérvényes-
hoz, mint vele született jog-
ragaszkodva, a nép maga is
minden belügyeit, csupán az eg-
erdekekről gondoskodást hagy-
lankormány számára, úgy, ho-
Angliában elve jöfötmán esz-
hogy kormány van; mert a
mánya maga úgy a társ-
testületi jogok és érdekek min-
Hát biz ez amolyan absz-
dohos, üres szalma, mely nem
csépelgetést. Egy kissé keve-
korsma, kávéház, kártya et hó-
bizony nem válnék kárára a
tosságoknak, de ezeknek cím-
választásokba akadni bele, val-
az alkotmányosság eszméjének.

2 ik érvül az hozatik fel,
a három évet ötre kinyújtani,
kábban legyen alkalom a válas-
tésekre, minthogy azok a kö-
kárára vannak.

Bizony kárára vannak. Na-
nagyon rut dolog a hipokrizis.
el lehet mondani: „quis tuler
seditione querentes? Ok pe-
korruptio felett! Ok, éppen ó-
szág egész közigazgatását, a ke-
gépezetét egy rengeteg kortes-
tussá rendezték be, malomná-
rupciózólórtottak. Uram tere-
fegyver nem kerül ki a kegy-
felelmités arzenáljából, melylye
kedett fakcióz“ rendelkezik;
vatal, nyereséges állás, javad-
reménye, vagy elvesztésének
meg ezer birtokió s száz meg-
ráns-lekét tartja hálóban; a
mely a polgárok magán erde-
gabb és tágabb körben függés-
árasztotta az országot hatalm-
sának buzgó közegével, melye-
is parancsra vagy intésre ex-
minden kitelhető módon befoly-
tásokat, mert tudják, hogy e-
buzgalmuk nekik érdemül és
hivatalos kapacitálás támogató
kézpénz is kerül, ott, a hol
vann, a lélekvészára, mely u-
nyitlan áztatik!